

Usnesení valné hromady

Usnesení, kterým valná hromada uděluje pokyn svému statutárnímu orgánu, tak není (nutně) neurčité jen proto, že nedosahuje míry konkrétnosti podle představ jednotlivých společníků (není vyloučeno, aby valná hromada udělila statutárnímu orgánu společnosti pokyn i v obecné formě, aniž by šlo o neurčité rozhodnutí).

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 27 Cdo 955/2022-122 ze dne 9.2.2023)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci navrhovatelek a) J. S., narozené XY, bytem XY, b) I. E., narozené XY, bytem XY, c) P. M., narozené XY, bytem XY, a d) P. A., narozené XY, bytem XY, všech zastoupených Mgr. H.M., advokátkou, se sídlem v T., za účasti P., se sídlem XY, identifikační číslo osoby XY, zastoupené JUDr. T.D., advokátem, se sídlem v P., o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 80 Cm 177/2019, o dovolání navrhovatelek proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 10. 2021, č. j. 14 Cmo 139/2021-93, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

a) Návrh na zahájení řízení

[1] Navrhovatelky se „žalobou“ doručenou soudu prvního stupně 16. 9. 2019 domáhají, aby soud vyslovil neplatnost usnesení, jimiž dne 17. 6. 2019 valná hromada společnosti P. (dále jen „společnost“ a „valná hromada“):

1) schválila zprávu o vztazích za hospodářský rok 1. 1. 2017 až 31. 12. 2017 (dále jen „první usnesení valné hromady“),

2) schválila zprávu o vztazích za hospodářský rok 1. 1. 2018 až 31. 12. 2018 (dále jen „druhé usnesení valné hromady“) a

3) pověřila jednatele společnosti, aby „pokračovali v přípravě projektu rozdělení společnosti odštěpením“ (dále jen „třetí usnesení valné hromady“ a společně jen „usnesení valné hromady“).

b) Řízení před soudem prvního stupně

[2] Městský soud v Praze usnesením ze dne 9. 3. 2021, č. j. 80 Cm 177/2019-64, vyslovil, že usnesení valné hromady jsou „nicotná“ (výroky I. až III.), a rozhodl o nákladech řízení (výrok IV.).

[3] Soud prvního stupně vyšel z toho, že:

4) Navrhovatelka a) je společnicí společnosti s podílem o velikosti 1,3 %.

5) Navrhovatelka b) je společnicí společnosti s podílem o velikosti 0,3 % (správně 0,7 %).

6) Navrhovatelka c) je společnicí společnosti s podílem o velikosti 1,1 %.

7) Navrhovatelka d) je společnicí společnosti s podílem o velikosti 0,9 %.

8) Podle článku VII. odst. 2 písm. e) společenské smlouvy společnosti ze dne 26. 5. 2014 (dále jen „společenská smlouva“) „náleží do působnosti valné hromady udělování pokynů jednatelem a schvalování koncepce podnikatelské činnosti společnosti (včetně jednacího řádu pro jednatele), nejsou-li v rozporu s právními předpisy; valná hromada může zejména zakázat jednatelem určité právní jednání, je-li to v zájmu společnosti“.

9) Pozvánkou ze dne 27. 5. 2019 (dále jen „pozdávka“) svolali jednatele společnosti valnou hromadu. Podle programu jednání uvedeného v pozvánce měla valná hromada rozhodovat:

1) pod bodem 4 o návrhu na přijetí usnesení ve znění: „valná hromada schvaluje zprávu o vztazích (...) za hospodářský rok od 1. 1. 2017 až 31. 12. 2017“,

2) pod bodem 6 o návrhu na přijetí usnesení ve znění: „valná hromada schvaluje zprávu o vztazích (...) za hospodářský rok od 1. 1. 2018 až 31. 12. 2018“ a

3) pod bodem 7 o návrhu na přijetí usnesení ve znění: „valná hromada bere na vědomí a schvaluje zprávu vypracovanou jednatelem společnosti o způsobu řešení bytové situace nájemníků a pověřuje jednatele společnosti, aby činili nezbytné kroky směřující k realizaci projektu rozdělení společnosti odštěpením sloučením dle přiložené zprávy jednatelem“.

10) Dne 17. 6. 2019 valná hromada přijala navrhovatelkami napadaná usnesení. Pod bodem 7 bylo přijato usnesení ve znění: „Valná hromada pověřuje jednatele společnosti, aby pokračovali v přípravě projektu rozdělení společnosti P., odštěpením“. O bodu 7 programu valné hromady hlasovali společníci s 32 hlasy pro návrh, společníci se 14 hlasy proti návrhu a společníci se 4 hlasy se hlasování zdrželi.

11) Navrhovatelka a) nebyla na valné hromadě přítomna.

12) Společnice společnosti paní A. vznesla na valné hromadě proti projednávanému bodu 7 protest ve znění „Je projednáváno něco, pro co nejsou splněny podmínky a co je neprojednatelné.“. Navrhovatelka c) se k protestu připojila.

[4] Na takto ustaveném základě soud prvního stupně konstatoval, že první a druhé usnesení valné hromady jsou „nicotná“, neboť schvalování zprávy o vztazích není v působnosti valné hromady. Tuto působnost podle něj valné hromadě společnosti s ručením omezeným neschvaluje ani zákon ani společenská smlouva a v projednávané věci nebylo prokázáno, že by si schvalování zprávy o vztazích valná hromada postupem podle § 190 odst. 3 zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích; dále jen „z. o. k.“), vyhradila.

[5] Rovněž na třetí usnesení valné hromady je dle soudu prvního stupně potřeba hledět, jako by nebylo přijato (§ 45 odst. 2 z. o. k.). Je tomu tak proto, že je neurčitě a nesrozumitelně a jeho znění neodpovídá návrhu usnesení uvedenému v bodu 7 pozvánky. Zprávu vypracovanou jednatelem, která postup rozdělení společnosti vymezovala, valná hromada – v rozporu s návrhem usnesení uvedeným v bodu 7 pozvánky na valnou hromadu – neschválila, a zatímco podle návrhu usnesení uvedeného v pozvánce měla valná hromada pověřit jednatele společnosti „k realizaci projektu rozdělení společnosti odštěpením sloučením“, tak třetím (skutečně) přijatým usnesením valná hromada toliko uložila jednatelem společnosti, aby pokračovali v přípravě „neurčitého projektu rozdělení společnosti odštěpením“, a to bez bližší konkretizace, jakým způsobem by vůbec mělo být odštěpení provedeno, zdali odštěpením se založením nových společností, odštěpením sloučením či kombinací obou těchto

forem odštěpení.“

c) Odvolací řízení

[6] K odvolání navrhovatelek (směřujícímu proti výroku IV. usnesení soudu prvního stupně) a společnosti (směřujícímu proti rozhodnutí soudu prvního stupně v plném rozsahu) Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 26. 10. 2021, č. j. 14 Cmo 139/2021-93, usnesení soudu prvního stupně ve výrocích I. a II. potvrdil (první výrok), ve výroku III. je změnil tak, že návrh na vyslovení neplatnosti třetího usnesení valné hromady v části „týkající se pověření jednatelů společnosti, aby pokračovali v přípravě projektu rozdělení společnosti odštěpením“, zamítl (druhý výrok), a rozhodl o nákladech řízení před soudy obou stupňů (třetí výrok).

[7] Taktéž podle názoru odvolacího soudu společenská smlouva společnosti valné hromadě nesvěřila působnost schvalovat zprávy o vztazích. Taková působnost není ani záležitostí, která patří do působnosti valné hromady podle § 190 odst. 2 z. o. k. Jelikož schvalování zprávy o vztazích nenáleží do působnosti žádného z orgánů společnosti, nemohla si tuto působnost valná hromada vyhradit. Na první a druhé usnesení valné hromady se proto podle odvolacího soudu hledí, jako by nebyla přijata.

[8] Ve vztahu k třetímu usnesení valné hromady odvolací soud – odkazuje na článek VII. odst. 2 písm. e) společenské smlouvy – konstatoval, že „schvalování (podnikatelské) činnosti společnosti do působnosti valné hromady spadá“. Odvolací soud se proto zabýval otázkou, zda byl proti třetímu usnesení valné hromady podán protest. Vycházejí z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2017, sp. zn. 29 Cdo 61/2017, uveřejněného pod číslem 4/2019 Sb. rozh. obč., pak dospěl k závěru, že k protestu ve znění „Je projednáváno něco, pro co nejsou splněny podmínky a co je neprojednatelné.“ se nepřihlíží, neboť jeho obsah nelze dovodit ani za použití pravidel upravených v § 555 až § 558 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“), a ten je tak neurčitý.

[9] K námitce společnosti odvolací soud dodal, že společník se neplatnosti usnesení valné hromady může domáhat toliko z důvodů, které on sám, popř. jiná oprávněná osoba, uplatnili formou protestu, a to bez ohledu na to, zda se jednání valné hromady zúčastnil, ledaže protest nemohl podat z vážného důvodu.

II. Dovolání a vyjádření k němu

a) Dovolání

[10] Proti druhému a třetímu výroku rozhodnutí odvolacího soudu podaly navrhovatelky dovolání, jehož přípustnost opírají o § 237 o. s. ř. zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), majíce za to, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázek hmotného práva, které mají být dovolacím soudem posouzeny jinak, respektive které v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyly vyřešeny, a sice otázek:

1) zda je usnesení valné hromady, kterým měli být pověřeni jednatelé společnosti, aby pokračovali v přípravě projektu rozdělení společnosti odštěpením, „nicotné“, a

2) zda lze podat určitý protest proti neurčitému usnesení valné hromady.

[11] Dovolatelky namítají, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (uplatňují dovolací důvod podle § 241a odst. 1 o. s. ř.), a navrhují, aby jej ve druhém a třetím výroku Nejvyšší soud zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení, „in eventum“, aby rozhodnutí odvolacího soudu ve druhém a třetím výroku změnil tak, že se usnesení soudu prvního stupně potvrzuje.

[12] Podle dovolatelek (poukazujících na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 6. 2000, sp. zn. 32 Cdo 500/2000) jsou závěry soudu prvního stupně o „nicotnosti“ usnesení valné hromady správné, neboť valná hromada se „zabývala věcmi, o kterých v rámci své působnosti rozhodovat nemůže“.

[13] K tomu dovolatelky dodávají, že třetí usnesení valné hromady je neurčité, nesrozumitelné a jeho znění neodpovídá návrhu usnesení uvedenému v pozvánce na valnou hromadu. Při svolávání valné hromady pak podle nich došlo „ke značné míře nesrovnalostí“ a zápis z valné hromady je neúplný.

[14] „Nicotnost“ usnesení valné hromady má podle dovolatelek soud posuzovat i bez podání protestu a vyslovit ji může i v případě, že se navrhovatel domáhal vyslovení pouze jeho neplatnosti. Jelikož se na usnesení valné hromady hledí, jako by nebylo přijato, je podle jejich názoru „zcela nadbytečné zabývat se případně jeho relativní neplatností, jejíž podmínkou je podání protestu.“

[15] Ve vztahu k druhé dovolací otázce dovolatelky odvolacímu soudu vytýkají, že se při přezkumu třetího usnesení valné hromady zabýval výhradně tím, zda byl proti tomuto usnesení podán řádný protest. Uvádějí, že ačkoli se soud prvního stupně při dokazování (s ohledem na svůj odlišný právní názor) na skutkové okolnosti týkající se protestu nezaměřoval, odvolací soud (ohledně této otázky) převzal jeho neúplná skutková zjištění. Podle mínění dovolatelek odvolací soud sice může mít právní názor odlišný od soudu prvního stupně, musí však svůj jiný právní názor zdůvodnit a s právním názorem soudu prvního stupně se vypořádat. To v projednávané věci v otázce „nicotnosti“ třetího usnesení valné hromady odvolací soud neučinil a neuvedl, proč jeho „nicotnost“ nespátňuje.

b) Vyjádření k dovolání

[16] Ve vyjádření k dovolání z 3. 3. 2022 společnost ohledně první z dovolacích otázek konstatuje, že „touto se již dostatečně vypořádal soud druhého stupně, když usoudil, že otázka pověření jednatelů spadá do schvalování koncepce podnikatelské činnosti společnosti a tedy spadá i do působnosti valné hromady [k tomu viz článek VII. odst. 2 písm. e) společenské smlouvy]“.

[17] K druhé z dovolacích otázek uvádí, že „pokud jde o otázku správnosti zápisu (...) zápis nebyl dovolatelkami nikdy sporován a jeho obsah tak nebyl ani předmětem posouzení“ soudy nižších stupňů.

[18] Určitost a srozumitelnost usnesení valné hromady je dle názoru dovolatelky nutné posuzovat s ohledem na obsah pozvánky na valnou hromadu, která toto usnesení přijala.

[19] Připomíná, že k pozvánce na valnou hromadu byla přiložena „Zpráva jednatelů o řešení bytové situace nájemníků“, která podrobně vysvětlovala projekt „rozdělení společnosti sloučením“. Na valné hromadě se pak „vždy hovořilo jen a pouze o tomto projektu rozdělení sloučením, a o žádném jiném“. Třetí usnesení valné hromady pak „bylo upraveno na žádost společníků, kteří se valné hromady účastnili, s čímž souhlasil i majoritní společník (...), a tudíž všem společníkům přítomným na valné hromadě bylo jasné, o čem se v této chvíli jedná.“

[20] Třetí usnesení valné hromady tak podle ní valná hromada přijala v rámci své působnosti a není neurčité ani nesrozumitelné.

[21] Z těchto důvodů společnost navrhuje, aby dovolací soud dovolání dovolatelek odmítl, případně zamítl.

III. Přípustnost dovolání

[22] Dovolání bylo podáno včas, osobou oprávněnou a splňující podmínku podle § 241 odst. 1 o. s. ř.; dovolací soud se proto zabýval jeho přípustností.

[23] Dovolání je přípustné podle § 237 o. s. ř. pro řešení otázek vad usnesení valné hromady, jež mohou způsobovat, že se na něj hledí, jako by nebylo přijato, která v rozhodování dovolacího soudu (v souvislostech předestřených v dovolání) dosud nebyla vyřešena.

IV. Důvodnost dovolání

a) Použité právní předpisy

[24] Nejvyšší soud předesílá, že věc posoudil podle zákona o obchodních korporacích, ve znění účinném do 31. 12. 2020.

[25] Je tomu tak proto, že podle čl. II bodu 12 zákona č. [33/2020](#) Sb., kterým se mění zákon č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění zákona č. [458/2016](#) Sb., a další související zákony, bylo-li přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona učiněno právní jednání vedoucí k rozhodnutí orgánu obchodní korporace, dokončí se takto zahájený proces podle zákona č. [90/2012](#) Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

[26] Podle § 245 o. z. se na usnesení členské schůze nebo jiného orgánu, které se přičí dobrým mravům, nebo mění stanovy tak, že jejich obsah odporuje donucujícím ustanovením zákona, hledí, jako by nebylo přijato. To platí i v případě, že bylo přijato usnesení v záležitosti, o které tento orgán nemá působnost rozhodnout.

[27] Podle § 45 z. o. k. v jakých případech se hledí na rozhodnutí orgánu obchodní korporace, jako by nebylo přijato, se posoudí podle ustanovení občanského zákoníku upravujícího spolky; to neplatí pro rozhodnutí, které se přičí dobrým mravům (odstavec 1). Na rozhodnutí orgánu obchodní korporace se hledí, jako by nebylo přijato, také tehdy, je-li jeho obsah neurčitý nebo nesrozumitelný anebo zavazuje-li k nemožnému plnění (odstavec 2).

[28] Podle § 190 odst. 2 písm. o) z. o. k. do působnosti valné hromady patří další případy, které do působnosti valné hromady svěřuje tento zákon, jiný právní předpis nebo společenská smlouva.

[29] Podle § 195 z. o. k. jednateli přísluší obchodní vedení společnosti. Má-li společnost více jednatelů, kteří tvoří kolektivní orgán, vyžaduje se k rozhodnutí o obchodním vedení společnosti souhlas většiny z nich, ledaže společenská smlouva určí jinak (odstavec 1). Nikdo není oprávněn udělovat jednateli pokyny týkající se obchodního vedení; tím není dotčen § 51 odst. 1 (odstavec 2).

b) K otázce, zda valná hromada přijala usnesení ve své působnosti

[30] Ustanovení § 190 odst. 2 písm. o) z. o. k. umožňuje, aby společenská smlouva svěřovala do působnosti valné hromady společnosti s ručením omezeným i jiné záležitosti než ty, které jí svěřuje zákon. Ujednání společenské smlouvy, které podle citovaného ustanovení rozšiřuje působnost valné hromady, však nemůže být v rozporu s kogentními ustanoveními zákona. Tak by tomu bylo zejména tehdy, pokud by společenská smlouva svěřovala do působnosti valné hromady záležitost spadající do obchodního vedení či umožňovala valné hromadě, aby jednateli udělovala (mimo režim § 51 odst. 2 z. o. k.) pokyny týkající se obchodního vedení (§ 195 z. o. k.).

[31] V projednávané věci Nejvyšší soud (stejně jako soud odvolací) nemá pochyb o tom, že „pověření jednatelů společnosti, aby pokračovali v přípravě projektu rozdělení společnosti odštěpením,“ představuje udělení pokynu jednateli, jež do působnosti valné hromady společnosti svěřuje článek

VII. odst. 2 písm. e) společenské smlouvy. O obchodní vedení společnosti nejde (k vymezení obchodního vedení srov. rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 11. 9. 2019, sp. zn. 31 Cdo 1993/2019, uveřejněný pod číslem 24/2020 Sb. rozh. obč., zejména odst. 27).

[32] Závěr odvolacího soudu, podle něhož valná hromada přijala třetí usnesení v záležitosti, o které měla působnost rozhodnout, je tudíž správný.

c) K určitosti usnesení valné hromady

[33] Z ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu ke zdánlivosti právního jednání se podává:

1) Jednání po obsahové stránce neurčitá nebo co do formy (užití výrazových prostředků) nesrozumitelná, u nichž pro vadu projevu nelze stanovit právní následky, které by byly způsobilé účastníky zavazovat, označuje zákon za zdánlivá („nicotná“). Projev vůle není určitý, nejsou-li použité výrazy dostatečně konkrétní a jasné, takže nelze určit, jaké právní následky má projevená vůle vyvolat.

2) Nesrozumitelnost je spjata s výrazy, jimž nelze porozumět, takže obsah projevené vůle zůstává zahalen tajemstvím. Neurčitost nebo nesrozumitelnost se může týkat celého právního jednání nebo jen některé jeho části. „Nicotnost“ působí ex lege a soud k ní přihlédne i bez návrhu účastníků z úřední povinnosti.

3) K závěru o zdánlivosti právního jednání pro neurčitost či nesrozumitelnost soud přistoupí jen tehdy, nepodaří-li se mu výkladem celého právního jednání nebo jeho části podle § 555 a násl. o. z. ozřejmit, k jakým právním následkům projevená vůle účastníků směřovala.

[34] K tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 6. 2020, sp. zn. 33 Cdo 99/2020, ze dne 16. 9. 2021, sp. zn. 21 Cdo 2954/2020, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 7. 2022, sp. zn. 26 Cdo 3352/2021.

[35] Usnesení valné hromady společnosti s ručením omezeným je právním jednáním (srov. v poměrech družstev usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 12. 2019, sp. zn. 27 Cdo 445/2018). V projednávané věci valná hromada přijala usnesení, jímž pověřila jednatele společnosti, aby pokračovali v přípravě projektu rozdělení společnosti odštěpením. Takové usnesení není neurčité.

[36] Je tomu tak proto, že soud prvního stupně i dovolatelky zaměňují neurčitost usnesení valné hromady s jeho obecností. Usnesení, kterým valná hromada uděluje pokyn svému statutárnímu orgánu, tak není (nutně) neurčité jen proto, že nedosahuje míry konkrétnosti podle představ jednotlivých společníků. Jinak řečeno, není vyloučeno, aby valná hromada udělila statutárnímu orgánu společnosti pokyn i v obecné formě, aniž by šlo o neurčité rozhodnutí (jak se stalo v projednávané věci).

[37] Názor, podle něhož třetí usnesení valné hromady je neurčité, protože z něj „nejsou patrna základní fakta štěpení, není jasné, kolik vznikne společností, zda současná společnost zanikne, není objasněn cíl štěpení“, není správný, neboť v poměrech projednávané věci valná hromada svým rozhodnutím toliko vyjádřila vůli v rozdělení pokračovat, o konkrétních parametrech rozdělení nerozhodovala, tudíž nebylo nezbytné, aby je ve svém rozhodnutí specifikovala.

[38] A konečně vadu, pro kterou by se na třetí usnesení valné hromady hledělo, jako by nebylo přijato, nezpůsobuje ani to, že jeho znění (podle názoru dovolatelek) neodpovídá návrhu uvedenému v pozvánce na valnou hromadu. Mohlo by totiž jít jediné o vadu, jejímž důsledkem může být toliko neplatnost přijatého usnesení valné hromady (k tomu viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 6.

2018, sp. zn. 27 Cdo 1725/2017, ze dne 20. 11. 2019, sp. zn. 27 Cdo 1407/2019, či ze dne 26. 5. 2020, sp. zn. 27 Cdo 3973/2018). Otázku případné neplatnosti třetího usnesení valné hromady však dovolání nepředkládá, a dovolacímu přezkumu ji tudíž neotevívá.

d) K otázce, zda lze podat určitý protest proti neurčitému usnesení valné hromady

[39] Jelikož Nejvyšší soud dospěl k závěru, že třetí usnesení valné hromady není neurčité, nezabýval se druhou dovolatelkami formulovanou otázkou, neboť její řešení nemůže ovlivnit výsledek řízení (nemůže vést k rozhodnutí, jež by bylo pro dovolatelky příznivější).

[40] K této otázce Nejvyšší soud (aniž by to mělo vliv na výsledek dovolacího řízení) toliko podotýká, že proti neurčitému usnesení valné hromady není zapotřebí protestovat, neboť na takové usnesení se hledí, jako by nebylo přijato (srov. § 45 odst. 2 z. o. k.).

e) Shrnutí

[41] Jelikož se dovolatelkám prostřednictvím uplatněných dovolacích důvodů a jejich obsahového vymezení správnost rozhodnutí odvolacího soudu zpochybnit nepodařilo, Nejvyšší soud jejich dovolání zamítl podle § 243d odst. 1 písm. a) o. s. ř.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležitě odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)